

Läkarens kön kan påverka sjukskrivningens längd

Manliga läkare sjukskriver kortare tid än kvinnliga. Åtminstone tyder en enkätundersökning vid Handens vårdcentral i Haninge på det.

Att kvinnliga patienter står för en majoritet av sjukskrivningarna – och att de oftare än män får psykiska diagnoser – finns väl dokumenterat i många studier.

Däremot är mycket lite känt om hur läkarens kön eventuellt påverkar sjukskrivningsmönstren. I en undersökning gjord vid Handens vårdcentral i Haninge, som ingår i pilotprojektet »Jämt sjukskriven« som drivs av Sveriges Kommuner och landsting, SKL, bad man under 14 dagar vårdcentralens tio läkare, fem män och fem kvinnor, att fylla i en enkät för varje patient de sjukskrev.

Som väntat fick betydligt fler kvinnor än män symtomdiagnoser och psykiska diagnoser. Det fanns dock en köns-

skillnad bland läkarna, så till vida att kvinnliga läkare oftare ställde psykiska diagnoser, medan de manliga oftare ställde muskuloskeletala diagnoser.

Undersökningen visade att de manliga läkarna sjukskrev något oftare än de kvinnliga. De kvinnliga läkarnas patienter sjukskrevs dock under betydligt längre perioder. Av de patienter som sjukskrevs längre än 24 veckor sjukskrevs nio av tio av en kvinnlig läkare, men bara en av de 13 som sjukskrevs mindre än två veckor sjukskrevs av en kvinnlig läkare.

– Jag studsade till när jag såg resultatet, säger Peter Nerman, verksamhetschef och medicinsk ansvarig läkare på Handens vårdcentral.

Med reservation för att det rör sig om en liten patientgrupp, bara 47 personer, kan Peter Nerman tänka sig flera orsaker till de observerade mönstren.

– De manliga läkarna på vår

vårdcentral är överlag äldre och mer erfarna än de kvinnliga. Men huvudförklaringen tror jag är att patienter med psykiska besvär söker sig till kvinnliga läkare eftersom de oftast är kvinnor och kan känna att det är lättare att prata med en kvinna. Det sägs också att kvinnor generellt är bättre på att ställa frågor kring psykisk ohälsa, att de är mer inkännande och sjukskriver längre, kanske rentav för länge. Det kan ligga något i det.

Enkätundersökningen ingick i ett projekt med syfte att förbättra arbetet med långtidssjukskrivna patienter.

Processtödjaren Åsa Halvarsson tycker att man bör vara försiktig med att dra några slutsatser av undersökningen.

– Det skulle kunna röra sig om tillfälligheter, det har vi inte kunnat kontrollera. Jag tycker att man i första hand ska se resultatet som underlag för en diskussion, säger hon.

Michael Lövtrup

Läkarutbildning och AT kan ses över

Utbildningsdepartementet förbereder en eventuell översyn av läkarutbildningen. Bakgrunden är bland annat kritik om att den svenska utbildningen inte lever upp till EU:s regelverk.

Enligt EU:s direktiv för yrkeskvalifikationer ska läkares grundutbildning omfatta minst sex års studier. Det kravet lever den svenska fem och ett halvt år långa medicinska grundutbildningen inte upp till, något som EU-kommissionen vid flera tillfällen påmint den svenska regeringen om.

Samtidigt riktade Riksdagsrevisionen i samband med utvärderingen av statens psyki-

atrisatsning i höstas vass kritik mot den svenska läkarutbildningen. Här handlar det om att det delade ansvaret mellan stat och landsting gör styrningen av utbildningen otydlig.

Dessa frågor gör att man på Utbildningsdepartementet just nu överväger en översyn av läkarutbildningen, berättar Anna Humle, utredare på Utbildningsdepartementet.

– En översyn behöver göras med tanke på de frågor som ställts, men också för att man kan fundera över om det är rimligt att svenska läkare som får examen inte har rätt att utöva yrket och inte har några möjligheter att flytta

till annat land, utan måste vänta ytterligare 1,5 år för att få sin AT.

Just relationen mellan grundutbildning och AT är en fråga som en utredning knappast kommer förbi. Flera aktörer, däribland Läkaresällskapet, har efterlyst en tätare samordning mellan grundutbildning och AT. Andra förespråkar rent ut att AT slås ihop med grundutbildningen under statligt huvudmannaskap (se artikel i LT 21-22/2009).

Michael Lövtrup

en längre version finns på www.lakartidningen.se

Riksdagsmannen Göran Thingwall:

»Knapptryckare med lite makt«

Privatläkaren och riksdagsmannen Göran Thingwall hotar med att fälla alliansens uppgörelse om kärnkraften, om inte regeringen backar på taxeläkarnas villkor i vårdvalet.

– Jag väntar på samtal från Fredrik Reinfeldt, säger Göran Thingwall som lämnat Moderaterna för Sveriges pensionärs intresseparti (SPI).

Göran Thingwall

Göran Thingwall hoppas få en utslagsgivande röst i riksdagen i frågan om alliansens kärnkraftsuppgörelse, något som tidningen Expressen uppmärksammade för någon vecka sedan.

Det handlar om huruvida befintliga kärnkraftsreaktorer ska ersättas med nya. Två centerpartister har aviserat att de avser rösta nej till uppgörelsen, Solveig Ternström och Eva Sellin Lindgren, medan en tredje centerpartist, Sven Bergström, svävar på målet.

Göran Thingwall, taxeläkare och ålderspensionär, vill sälja sin praktik. Han är kritisk till förändringar i samband med vårdvalet, och vill att regeringen ska riva upp propositionen »Lagen om ersättningsetablering för vissa privata vårdgivare«:

– Jag är otroligt besviken på regeringen och kan nu bli en knapptryckare med lite makt.

– Tycker regeringen att energipolitiken är viktig så kan de rätta till misstaget de gjorde med lagen om ersättningsetablering.

Göran Thingwall har personligen inget emot kärnkraft:

– Jag har gått med i SPI, Sveriges pensionärs intresseparti, som är för kärnkraft. Så klart att vi måste ha kärnkraft.

Marie Närlid